

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 16Co/10/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8820200575
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kovaľová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8820200575.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Kovaľovej a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Martina Fil'akovského v právnej veci žalobcu: M. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. 5, XXX XX M., právne zastúpený Mgr. Jurajom Berežným, advokátom so sídlom Centrálna 2/38, 089 01 Svidník, proti žalovanému: M. L. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. slobody XXX/XXX, XXX XX Z. nad E., právne zastúpený JUDr. Janou Bajužíkovou, advokátkou so sídlom Štefánikova 8, 071 01 Michalovce, o zaplatenie 33 750,00 eur s prísl., o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp.zn. 5C/10/2020-71 zo dňa 18. mája 2020 takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie.

O trovách prvoinstančného a odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v konečnom rozhodnutí vo veci samej.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením zamietol návrh žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia.

2. Rozhodnutie okrem iného právne posúdil ustanovením § 343 odsek 1, 2, § 344, § 324 odsek 1, § 325 odsek 1, § 326 odsek 1, § 329 odsek 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“).

3. Vychádzal zo zistenia, že žalobca sa návrhom na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia doručeným súdu domáhal, aby súd zriadil v prospech žalobcu záložné právo k nehnuteľnostiam: Zastavané plochy a nádvorie - parcelné číslo XXXX/XX o výmere 190m², zastavané plochy a nádvorie - parcelné číslo XXXX/XX o výmere XXX m², rekreačná chata postavená na parcele XXXX/XX so súpisným číslom XXXX vedené na LV č. XXXX, pre k.ú. Z., obec Z., okres M., bytu č. X, na X.p obytného domu, so súpisným číslom XX, postavenom na parcele č. XXXX/XX, vo vchode 0, vedený na LV č. XXXX, pre k.ú. Z. nad E., obec Z. nad E., okres Z. nad E., ktoré sú vo vlastníctve žalovaného, za účelom zabezpečenia jeho pohľadávky vo výške 33.750,- eur s príslušenstvom, priznanej rozhodnutím Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 5C/10/2020 zo dňa 01.04.2020 a žalobcovi proti žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Návrh odôvodnil tým, že dňa 29.02.2020 podal na Okresný súd Vranov nad Topľou žalobu o zaplatenie 33.750,- eur s prísl., vec je vedená pod sp. zn. 5C/10/2020.

4. Žalobca v žalobe udával, že dňa 02.03.2017 žalovanému poskytol bezúročnú pôžičku vo výške 1 000,- eur, a to bezhotovostným bankovým prevodom, dňa 09.03.2017 žalovanému poskytol bezúročnú pôžičku vo výške 30 750,- eur, tiež bezhotovostným bankovým prevodom a dňa 28.04.2017 žalovanému poskytol bezúročnú pôžičku vo výške 2000,- eur, a to bezhotovostným bankovým prevodom. Peniaze požičiaval svojmu otcovi/žalovanému na kúpu nového motorového vozidla značky M. K.. So žalovaným

uzavrel zmluvu o pôžičke, avšak nakoľko išlo o jeho otca, zmluvu uzavreli v ústnej podobe, pričom čas splnenia si nedohodli. Vo februári roku 2019 otca ústne vyzval, aby mu do konca februára 2019 vrátil požičanú sumu peňazí v plnej výške, čo žalovaný podľa tvrdenia žalobcu neurobil.

5. 18. K žalobe je pripojený výpis z bankového účtu ING K. A. S.A. ul. A. XX, XX-XXX C., O., číslo XXX XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, z ktorého boli žalobcom uvedené sumy v dňoch 2.3.2017, 9.3.2017 a 28.4.2017 odoslané na účet č. A XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX vedený na meno žalovaného.

6. Dňa 01.04.2020 vydal konajúci súd platobný rozkaz proti ktorému podal žalovaný odpor. V podanom odpore žalovaný popieral existenciu (trvanie) uvedeného dlhu, pričom predložil aj listinné dôkazy, a to doklady o úhrade sumy z účtu vedeného v ING K. A. S.A. ul. A. XX, XX-XXX C., O., číslo O na účet žalovaného do Z., č. ú. A XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX zo dňa 02.03.2017 ohľadne sumy 1.000,- eur, zo dňa 09.03.2017 ohľadne sumy 30.750,- eur, zo dňa 28.04.2017 ohľadne sumy 2.000,- eur. Zároveň predložil doklad o vrátení sumy 49.000,- eur z čísla účtu žalovaného vedeného vo Z., a.s. pod č. A XXXX XXXX XXXX XXXX na účet vedený v T. K. A. S.A. ul. A. XX, XX-XXX C., O., číslo O zo dňa 28.12.2017.

7. Súd I. inštancie po vykonanom dokazovaní zistil skutkový stav, podľa ktorého v danom štádiu konania pohľadávka žalobcu vo vzťahu k žalovanému nie je dostatočne osvedčená. Žalovaný totiž predložil dôkazy, ktoré spochybňujú tvrdenia žalobcu o existencii jeho pohľadávky vo vzťahu k žalovanému. Uvedené skutočnosti a tvrdenia strán sporu budú predmetom ďalšieho dokazovania vo veci samej, avšak v danom štádiu konania sa javí, že žalobca neosvedčil existenciu pohľadávky. Neuzavretie zmluvy o pôžičke v písomnej forme za daných okolností stavia žalobcu do nevýhodnejšej pozície.

8. V odôvodnení rozhodnutia súd I. inštancie ďalej uviedol, že v návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia by mala byť konkrétne peňažná pohľadávka špecifikovaná tak, aby bolo možné identifikovať, že tento peňažný nárok trvá a je dôvodný. Bez osvedčenia dôvodnosti a trvania peňažného nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a vo vzťahu ku ktorému môže byť ohrozená exekúcia, nemôžu byť splnené podmienky pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia.

9. Ani pokiaľ ide o existenciu obavy z ohrozenia exekúcie budúceho rozhodnutia, ako ďalšieho predpokladu nariadenia zabezpečovacieho opatrenia, súd sa s dôvodmi uvádzanými žalobcom nestotožnil. Z návrhu na vydanie zabezpečovacieho opatrenia pre zriadenie záložného práva k nehnuteľnostiam špecifikovaným v návrhu v prospech žalobcu vyplýva, že žalovaný sa môže zbaviť svojho nehnuteľného majetku, na ktorom bolo nedávno zriadené záložné právo, a teda prípadná exekúcia na vymoženie pohľadávky bude neúspešná. Zároveň žalobca uviedol, že z verejne dostupných zdrojov v súhrne vyplýva, že príjem žalovaného nie je postačujúci pre úhradu žalobcom nárokovanej sumy.

10. Podľa súdu I. inštancie z obsahu spisu a zo žalobcom uvádzaných skutočností jednoznačne neplynie skutočnosť, ktorá by svedčila o krokoch žalovaného smerujúcich k zbaveniu sa masy jemu patriaceho jediného bonitného nehnuteľného majetku. Pokiaľ ide o nehnuteľný majetok žalovaného zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX k.ú. Z., a to rekreačnú chatu s pozemkami, na tomto majetku neviaznu žiadne ťarchy. Na liste vlastníctva č. XXXX k.ú. Z. nad E. je k bytu vo vlastníctve žalovaného zriadené záložné právo v prospech spoločenstva vlastníkov bytov a tiež záložné právo v prospech spoločnosti ŠOVAR s.r.o. na základe záložnej zmluvy zo 14.2.2020. Ako aj samotný žalobca uvádza, predmetné nehnuteľnosti sú jediný majetok vyššej hodnoty, ktorý žalovaný vlastní. Zriadenie záložného práva k bytu vo vlastníctve žalovaného samo o sebe nemožno pokladať za skutočnosť osvedčujúcu snahu žalovaného zbaviť sa svojho majetku. K samotnému zriadeniu záložného práva došlo ešte pred podaním žaloby na základe záložnej zmluvy zo 14.2.2020, pričom žaloba bola súdu doručená dňa 29.2.2020 a platobný rozkaz bol žalovanému doručený dňa 15.4.2020. Napriek žalobcovmu tvrdeniu, že žalovaného ústne vyzýval na vrátenie dlžnej sumy vo februári 2019, uvedená skutočnosť zo žiadneho dôkazu, ktorý by bol súčasťou súdneho spisu nevyplýva, pričom žalovaný v odpore uvedenú skutočnosť výslovne poprel.

11. Žalobca návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia odôvodnil skutkovým tvrdením, že by žalovaným mohlo dôjsť k scudzeniu jeho majetku, čo by malo za následok zhoršenie vymožitelnosti jeho pohľadávky. Takéto tvrdenie bez ďalšieho (existencia konkrétneho konania žalovaného) považoval súd za nedostatočné, hypotetické a neodôvodňujúce potrebu nariadiť zabezpečovacie opatrenie, ktorým by sa zriadilo záložné právo na nehnuteľnosť vo vlastníctve žalovaného.

12. Taktiež samotné tvrdenie žalobcu o nepriaznivej finančnej situácii žalovaného samo o sebe nemôže byť dôvodom na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia. Nakoľko v danom štádiu konania žalobca neosvedčil ani existenciu peňažnej pohľadávky, ani obavu, že prípadná exekúcia bude ohrozená, súd I. inštancie návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zamietol.

13. Proti uzneseniu podal včas odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu I. inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alebo aby uznesenie zmenil tak, že návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia vyhovie a zároveň prizná žalobcovi trovy konania. Odvolanie právne odôvodnil ust. § 365 odsek 1 písm. f) C.s.p. tým, že súd I. inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Uviedol, že svoj návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia odôvodňoval obavou, že žalovaný sa môže zbaviť svojho nehnuteľného majetku, nakoľko nemá dostatočný príjem na úhradu všetkých dlhov, ktoré má voči viacerým subjektom. Nechce čakať, kým totožný návrh nepodá iný dlžník žalovaného, alebo kým žalovaný nerozpredá celý svoj doteraz ešte nezaťažený majetok na úhradu iných dlhov. Ak by žalovaný speňažil svoj majetok, tak v prípade úspechu v samotnom konaní o zaplatenie peňažnej sumy 33.750,- eur, by bola prípadná exekúcia i jej význam ohrozená a inštitút zabezpečovacieho opatrenia by sa ukázal v jeho prípade ako úplne nepotrebný. Okrem tohto konania je na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn.: 7Cb/24/2019 vedené konanie o zaplatenie 250.000,- eur, kde vystupujú obidve strany v rovnakom postavení žalobcu a žalovaného. Na žalovaného (otca žalobcu) podal žalobca trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona, konanie je vedené na Krajskom riaditeľstve Policajného zboru, odbor kriminálnej polície v Prešove pod sp. zn.: C.-X/X-VYS-PO-XXXX. Vo vyššie uvedenej právnej veci o zaplatenie 250.000,- eur požiadal žalobca o zriadenie záložného práva, pričom jeho návrhu bolo zo strany konajúceho súdu vyhovené. Obava žalobcu, že exekúcia bude zmarená, je prehlbovaná aj zavádzajúcimi vyjadreniami žalovaného, ktorými prispôsobuje svoje vyjadrenia v danom čase. Ako dôkaz o zavádzajúcich vyjadreniach žalovaného slúži aj jeho odpor proti platobnému rozkazu v ktorom si viac krát protirečí. Jeho vyjadrenia nemajú súlad časový, ani finančný. Rovnaké finančné plnenie chce žalovaný zarátavať na splátky viacerých pôžičiek, či dokonca ako pôžičku samu. Súd I. inštancie odôvodnil svoje uznesenie o zamietnutí zabezpečovacieho opatrenia tým, že tvrdenia žalobcu považuje za nedostatočné, hypotetické a neodôvodňujúce potrebu nariadiť zabezpečovacie opatrenie, s čím nemôže súhlasiť, nakoľko jeho obavy sú reálne a obáva sa, že pokiaľ súd rozhodne v merite veci, žalovaný už nebude mať žiaden majetok.

14. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 C.s.p.), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že neboli splnené podmienky pre jeho zmenu.

15. Podľa ustanovenia § 343 odsek 1 C.s.p. zabezpečovacím opatrením môže súd zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

16. Podľa odseku 2 záložné právo sa zriaďuje vydaním uznesenia o zabezpečovacom opatrení. Záložné právo vzniká zápisom do príslušného registra.

17. Podľa odseku 3 výkon záložného práva môže nastať až po tom, ako bola pohľadávka právoplatne priznaná súdnym rozhodnutím.

18. Podľa § 344 C.s.p. ustanovenia o neodkladnom opatrení sa použijú primerane aj na zabezpečovacie opatrenie.

19. Podľa ustanovenia § 326 odsek 1 C.s.p., v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

Podľa odseku 2 k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

20. Podľa ustanovenia § 132 odsek 1 C.s.p., v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

21. Ako vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, dôvodom pre zriadenie záložného práva k nehnuteľnostiam špecifikovaným v návrhu na vydanie zabezpečovacieho opatrenia v prospech žalobcu, bola skutočnosť, že žalovaný sa môže zbaviť svojho nehnuteľného majetku, na ktorom sú zriadené dve záložné práva, nemá dostatočný príjem na úhradu všetkých dlhov, ktoré má voči viacerým subjektom a teda prípadná exekúcia na jej vymoženie bude neúspešná.

22. Požiadavky, ktoré sú z hľadiska ústavných aspektov kladené na rozhodnutia o nariadení zabezpečovacieho opatrenia možno sformulovať do týchto dvoch základných podmienok (I.) musia mať predovšetkým zákonný podklad (čl. 2 ods. 2 ústavy), (II.) musia byť vydané príslušným orgánom a nemôžu byť prejavom svojvôle (čl. 1 a čl. 2 ods. 2 a 3 ústavy). Tento právny názor, z ktorého vychádzal odvolací súd vyslovil už vo svojom rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 234/08 aj Ústavný súd SR.

23. Zákon výslovne uvádza ako jedinú podmienku pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia obavu, že exekúcia bude ohrozená. Zmyslom zabezpečovacieho opatrenia je ochrana peňažného nároku veriteľa voči dlžníkovi pre prípad existencie obavy, že budúca exekúcia bude zmarená. Zabezpečovacie opatrenie má posilniť istotu veriteľa, že v prípade úspechu v konaní si bude môcť svoju pohľadávku voči dlžníkovi uspokojiť výkonom záložného práva. Žalobca musí osvedčiť jednak existenciu nároku, jednak existenciu obavy z ohrozenia exekúcie budúceho rozhodnutia. Dokazovanie má v tomto konaní povahu osvedčovania. Uvedené znamená, že sa na základe dostupných dôkazných prostriedkov zisťujú relevantné skutočnosti, pričom sa nemusí dodržať formalizovaný postup procesného dokazovania. Osvedčenie znamená, že súd pomocou žalobcom predložených dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti, prostredníctvom ktorých sa mu daný nárok vzhľadom na všetky okolnosti prejednávanej veci javí ako nanajvyš pravdepodobný.

24. Zo strany žalobcu musí byť splnená aj ďalšia podmienka, a to existencia obavy z ohrozenia exekúcie budúceho rozhodnutia. Je potrebné, aby žalobca osvedčil, že nebezpečenstvo ohrozenia exekúcie budúceho rozhodnutia je reálne a bezprostredne hrozí. Žalobca musí túto obavu osobitne špecifikovať, v čom konkrétne spočíva. Iba samotná existencia dlhu (bez ohľadu na to v akej výške) obavu z ohrozenia budúcej exekúcie neosvedčuje. Osvedčenie musí byť založené na konkrétnom správaní odôvodňujúcom túto obavu. Súd musí rovnako skúmať aj princíp proporcionality, t.j. musí skúmať, či zabezpečovacie opatrenie neobmedzí povinnú osobu neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah a aj v tomto smere rozhodnutie náležite odôvodniť.

25. Predovšetkým je potrebné poukázať na to, že v rámci konania o nariadenie neodkladného opatrenia je rozsah „dokazovania“ (osvedčovanie) podstatne zúžený. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodovanie o návrhu na neodkladné opatrenie. Výsledkom takéhoto postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia pravdepodobné. (Pozri Uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo 104/2010, 2Cdo 105/2010)

26. Jednou z podmienok nariadenia zabezpečovacieho opatrenia je zistenie súdu I. inštancie, či bola dostatočne osvedčená legitimita pohľadávky a titul na základe ktorej žiadal žalobca vrátiť sumu 33.750,- eur s prísl.

27. Už samotné spochybnenie legitimacy žalovanej sumy naznačuje, že okolnosti na základe ktorých je možné nariadiť zabezpečovacie opatrenie nie sú zo strany žalobcu dostatočne osvedčené. Na strane žalobcu musí byť dostatočne osvedčený nárok a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana.

28. Samotná skutočnosť, či bude ohrozená exekúcia, je v prejednávanej veci v polohe domnienky, pretože žalobca neosvedčil prečo bolo zriadené záložné právo na byt a samotné zriadenie záložného práva samo o sebe nezakladá tú skutočnosť, že žalovaný sa úmyselne zbavuje majetku a v tomto konaní bude pokračovať. Vo svojom podaní žalobca uviedol, že žalobcov príjem nie je postačujúci na úhradu žalovanej sumy, avšak toto svoje tvrdenie nedoložil žiadnymi relevantnými dôkazmi, ide len o jeho tvrdenie a poukaz na stránku www.finstat.sk, z ktorej okrem iného vyplýva, že žalovaný je konateľom aj v ďalších firmách.

29. Vlastnícke právo je právo chránené ústavou, a nemožno ho svojvoľne obmedziť bez osvedčenia okolnosti, ktoré mal zákonodarca na mysli. Nie je možné zasiahnuť do vlastníckeho práva žalovaného zriadením sudcovského záložného práva, ak základ nároku je minimálne spochybnený.

30. Odvolací súd má za to, že žalobca nepredložil také dôkazy, ktorými by osvedčil, že existuje obava, že exekúcia bude zmarená.

31. Na základe vyššie uvedeného má odvolací súd zato, že návrh žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia nie je dôvodný a preto postupom podľa § 387 odsek 1 C.s.p. napadnuté uznesenie potvrdil ako vecne správne.

32. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodne v zmysle ustanovenia § 262 odsek 1 C.s.p. súd prvej inštancie v rozhodnutí, ktorým sa konanie skončí.

33. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).